

Móricz Zsigmond

Tiếng khóc của trẻ con

Anh thương binh ấy đã có mặt trong buổi tối hôm nay.

Vì lòng kính trọng dành cho anh mà hàng xóm láng giềng gần xa đã kéo đến chật cứng cả căn nhà nhỏ bé, nơi anh vừa trở về từ mặt trận. Có cả những chú bé, cô bé con. Và trong khi lắng nghe câu chuyện anh kể, họ tranh thủ trảy cho bằng hết những bắp ngô, như để dùng lãng phí thời gian ngay cả lúc nhàn rỗi.

Jóska đã kể như thế này về một trong các trận đánh của anh.

"Đúng vậy - anh nói -, mọi sự kinh tởm của thế giới dường như là những phút giây lúc đó. Bốn tên Nga vô phúc đối đầu với tiểu đội chúng tôi. Ba tên trong số chúng nhanh chóng chầu diêm vương bởi mấy nhát kiếm quá sắc gọn. Tuy nhiên gã thứ tư đã kịp đâm vào mạng sườn của tôi một nhát trước khi quáng quàng bỏ chạy. Dù muốn đuổi theo nhưng máu từ miệng vết thương đã tứa ra xối xả nên tôi chẳng còn đủ sức để nhấc bước nữa. Thế là chưa thật nhanh chóng trả cho hắn món nợ bằng một nhát mạnh tới mức có thể xả đôi thân người thẳng cha khốn nạn đó ra.

Người ta nói rằng bọn Nga đã đưa những tù binh của chúng ta đến thành Vác. Giá như lúc ấy có thời gian thì tôi đã dạo qua bên đó một lát để tìm ông anh rể. Ít ra cũng để đưa cho anh ấy cái tẩu thuốc hút cho đỡ buồn..."

Đến đây, những người đang lắng nghe bỗng bật cười vì câu đùa bất chợt của anh thương binh ngồi trước mặt kia. Thì chiến tranh mà, nếu anh - một con người, anh đang chém giết điên cuồng trong một trận đánh nào đó, chắc hẳn anh sẽ chẳng biết trời đất là gì nữa. Anh thậm chí còn không biết mình

đã hung hăng như thế nào. Hết như trong một đám cưới mà cô dâu bị bắt cóc và anh đang là chú rể vậy.

- Jóska thân mến, - bà lão Károlyné chen ngang -, các anh đã rất hào hứng và khoái chí trước những cảnh chết chóc đó, có phải vậy không?

- Vui sướng vì giết được kẻ khác sao, thưa di? Cháu không biết nữa. Chẳng ai có thể biết được nếu đã không có tiếng khóc của những đứa trẻ con...

Cổ họng người lính như nghẹn lại. Anh thốt ra câu trả lời một cách khó khăn. Tưởng như anh đang muốn thét lên thật to trong kinh sợ. Rồi bất thành linh, người kể chuyện bỗng cúi đầu im lặng.

Những người ngồi xung quanh anh cũng cúi đầu im lặng. Người ta thường câm nín khi chợt nhận ra mình đã vô tình chạm trúng nỗi đau của kẻ khác.

- Có sao không Jóska?

Mẹ Jóska, với đôi mắt hấp háy, lo lắng hỏi.

- Con không sao đâu mẹ ạ.

Rồi mắt anh lơ đãng lướt qua mấy vết sẹo chẳng chịt ở đùi và ở mạng sườn.

Như thế là quá đủ. Anh vẫn đang ngồi đây, với mẹ và mọi người.

"Tôi không biết lúc ấy cái gì đã xảy ra với mình nữa.

Nhưng thậm chí cả đến bây giờ tôi cũng không muốn nghĩ về chúng.

Chúng tôi lại hành quân. Bốn bề có vẻ im ắng. Chẳng còn chút dấu hiệu gì về các trận đánh, về bọn Nga và tiếng rít trong không trung của những viên đạn...

Cuối cùng, cả tiểu đội đặt chân đến một ngôi làng rách nát và nhỏ xíu của người Ba Lan. Ở đây, khắp nơi chỉ có lửa và lửa. Mọi thứ rừng rực cháy.

Không thể đi xuyên qua cái làng này được nên chúng tôi quyết định cần phải rời bỏ nó càng nhanh càng tốt.

Cảnh vật ở đó thật kinh hoàng. Lũ bò rống lên thống thiết và ghê rợn trong những cái chuồng đang cháy sáng, cạnh bên là những đụn rơm ngàn ngạt

khói.

Tôi bật tai lại và lắng bả:

- Phải như thế này mới đáng kiếp bọn chó hèn đốn và khốn nạn. Phải là như thế...

Nhưng than ôi! Những cái chuồng, những đụn rơm, những ngôi nhà và cả những con bò tội nghiệp nữa, chúng đâu phải là kẻ thù của chúng ta? Chúng đâu phải là bọn chó hèn đốn và khốn nạn? Cớ sao tất cả phải bị đốt trụi và phải bị thiêu sống như thế kia?

Nhưng mà thôi, bây giờ thì thế nào cũng được. Chiến tranh.

Chúng tôi tiếp tục đi, thận trọng men theo con đường lớn. Không xa lắm về phía tay trái là một tòa nhà chừng hai tầng. Cả cái tòa nhà ấy cũng đang bén lửa. Có lẽ nó vừa bị đốt. Dễ dàng nhận thấy điều đó qua đám khói đang lan tỏa ở một góc nhà đằng xa. Ngọn lửa hung hãn đang liếm lên trên mái, ngạo mạn kêu lách tách, thỉnh thoảng lại phát ra một tiếng bùm khô khốc.

Chúng tôi lặng lẽ đến trước toà nhà và cùng ngược mắt nhìn lên. Bây giờ thì tôi mới có thể quan sát nó thật rõ ràng. Đó là một cái xưởng mộc nhỏ, gắn liền với phần nhà ở. Kiểu nhà này được xây rất khéo và thường dành cho các gia đình khá giả trong những ngôi làng. Cuộc sống đơn điệu và thanh bình: chồng làm mộc, bỏ củi còn vợ thì thuê thửa, đẻ con.

Thình lình tôi nghe thấy tiếng khóc của ai đó. Hình như là của bọn trẻ con.

Đứt quãng giữa những tiếng cháy.

Tôi bật lên thất thanh:

- Có trẻ con trong này!

- Đi thôi, nhanh! Chúng không phải là con anh!

Tiếng tiêu đội trưởng đánh lại.

Nhưng lúc ấy tôi chưa quen với sự thờ ơ tàn nhẫn khi nghe thấy tiếng khóc kêu cứu của đồng loại.

- Nếu các anh muốn thì cứ bắn thẳng vào đầu tôi, - tôi hét lên. - Nhưng tôi sẽ không để bọn trẻ chết thiêu ở trong đó!..."

Jóska chợt dừng kể trong chốc lát. Rồi anh cúi đầu xuống nhìn hai đứa con nhỏ. Chúng đang ôm chân bố ngủ ngon lành từ khi nào không hay...

"Tôi cởi khẩu súng trên vai xuống trao cho một người đồng đội tên là Péter.

- Cầm lấy, người anh em, cho đến khi tôi trở ra!

Tôi băng qua cổng.

Tôi chẳng thể nhớ được bằng cách nào mình đã có thể xuyên qua được cái cầu thang ngục ngục khói ấy.

Cuối cùng tôi lao mình vào trong một căn phòng khá lớn.

Lạy Chúa! Ai có thể mong muốn trông thấy cảnh tượng ấy, dù chỉ một lần nữa trong cuộc đời này? Một quả đạn đại bác xuyên thủng bức tường đang nghiêng xuống gần đổ sập, để lại cái lỗ toang hoác chừng vài thân người có thể chui lọt. Cùng với gạch đá tung tóe dưới nền nhà là một người đàn bà đang nằm sõng soài. Thân chị ta bị cắt thành hai mảnh. Trong cái nôi giữa phòng, một đứa bé đang vùng vẫy khóc. Đứa còn lại, khoảng chừng năm tuổi, đang cố đung đưa cái nôi để dỗ em nhỏ nín.

- Ta đi nào, các con! - tôi nói.

Tôi ẵm đứa nhỏ vào lòng bằng cánh tay phải, tay kia bế lấy đứa lớn.

Tôi định lao ra ngoài. Nhưng giờ đây chẳng còn có thể nhìn thấy cánh cửa thoát ra ở hướng nào nữa. Khắp nơi mịt mù khói và lửa. Những thanh xà ngang làm bằng gỗ như nhũn ra vì sức nóng, ập xuống chằng kín các lối đi. Chúa ơi, tôi phải làm gì bây giờ đây? Đứng rồi, cái cửa sổ!

Cánh cửa sổ đã bị khóa. Tôi khéo léo dùng khuỷu tay bật then cài. Lúc này mái nhà đang chuẩn bị đổ sập. Bây giờ phải nhảy xuống cùng hai đứa bé ư? Nhưng không còn cách nào khác.

Tôi ngồi xuống trên mép ngoài của thành cửa sổ và bảo đứa bé lớn ôm chặt

lấy cổ mình. Cậu bé dĩ nhiên không biết tiếng Hungari nhưng cũng có vẻ hiểu ý tôi nên ngoan ngoãn làm theo.

Tôi nhảy xuống.

May thay, tòa nhà không quá cao nên hai chân tôi chạm đất rất vững vàng. Hai đứa bé bình yên vô sự.

Péter, người bạn thân mến của tôi đúng là một cậu bé quá chu đáo. Anh với khẩu súng lăm lăm trong tay đang điều cái thân mình bụ bẫm như chiếc bánh mì qua qua lại lại trước cổng. Ý chừng để đề phòng trường hợp xấu có thể xảy ra trong thời gian tôi vào tòa nhà.

Péter trao lại súng cho tôi. Tôi nhìn hai đứa trẻ, lòng tự hỏi không biết cái gì sẽ xảy đến với chúng.

Lúc này đây tiếng đạn pháo đã rền vang. Bọn địch đang đánh lên từ phía dưới thung lũng.

- Nhanh lên, - lại tiểu đội trưởng, - đi nhanh, đừng lưu luyến gì nữa. Chúng ta đang trễ đây!

Cả tiểu đội lao đi như con sóc.

Tôi vẫn cố quay đầu nhìn lại. Kia, trước cổng toà nhà đang đổ sập, hùng hục lửa cháy là đứa bé lớn, trong chiếc áo màu đỏ rực. Đứa bé tội nghiệp đang oà khóc nức nở. Hai cánh tay nhỏ xíu chới với dang về phía chúng tôi, vẫy vẫy. Như một chú ếch con bé bỏng đang rền rĩ vì ếch bố phải đi kiếm ăn xa..."

Jóska lại chợt tạm dừng câu chuyện. Anh khịt khịt mũi, mắt đỏ hoe rồi trầm ngâm:

"Tất cả đều tội lỗi, tất cả đều xấu xa. Nhưng những đứa trẻ con? Khi chúng khóc, điều đó còn chua chát hơn mọi thứ đáng nguyên rửa nhất trên cõi đời này..."

Khi đối đầu với bốn tên Nga, một tay tôi đã giết chết ba tên. Tôi chém như

gã điên .Từng nhát từng nhát một cho đến khi những đồng xương thịt rơi bịch xuống. Khi cố đuổi theo tên thứ tư, tôi chỉ lơ mờ nhận ra mọi thứ đang tẻ hẫ đi mà không hề biết rằng mình đã bị thương rất nặng. Nhưng bây giờ đây, tôi thật sự cảm thấy sức đã cùng lực đã kiệt. Không thể chạy được nữa. Tôi lê từng bước, mắt thận trọng đảo quanh để đừng rơi vào ổ phục kích của bọn địch. Xoạch! Tôi khụy xuống vì trượt chân, cả thân hình lăn lông lóc từ trên sườn đồi xuống. May thay, cái dốc không cao lắm và tôi bị chặn lại khi lưng đập vào một cái bụi cây khá rậm dưới chân đồi. Tôi liền chui ngay vào nắp, định bụng sẽ chờ ở đấy cho đến khi anh em trong tiểu đội quay lại tìm. Tôi ngồi im trong đó, mắt nhắm nghiền vì đau đớn...

Bốn bề im lặng. Rồi tự dưng cảm thấy hình như có ai đó đang nhìn mình, tôi giật phắt người lại. Ôi Chúa ơi! Phía bên kia bụi cây là một tên địch đang ngồi. Hắn cũng nắp ở đây, rất gần tôi.

Chúng tôi trân trối nhìn nhau. Chốc lát, dường như máu trong cơ thể tôi đã ngừng chảy. Lạnh toát Trong tay tôi không còn một thứ vũ khí nào cả. Khẩu súng trường và thanh gươm đã nằm lại ở đâu đó sau cú ngã trời giáng.

Như kẻ nốc rượu đang say ngủ mơ màng thì bị tạt cả gáo nước lạnh vào mặt, tôi chợt tỉnh táo lạ lùng. Kia, dưới đất, ép sát bụi cây là một vật gì khá dài .Hình như đó là một lưỡi lê và bị che phủ qua loa bởi mấy chiếc lá úa nhom nhóp bụi đất. Khoảng cách từ lưỡi lê đến chỗ tôi cũng độ chừng ấy tới chỗ tên địch đang ngồi.

Một chút lưỡng lự...

Rồi lấy hết chút sức tàn còn sót lại, nhanh như cắt, tôi nhào thân mình ra ,với tay tóm lấy chuôi lê.

Phụp!

Lưỡi lê xuyên qua mớ dây lá chằng chịt của bụi cây, đâm thẳng vào ngực kẻ đang ẩn mình bên kia. Êm như xiên nĩa vào bơ.

Tôi thở dốc ra, hỗn hển.

Tôi bò lại gần kẻ vừa bị đâm để xem đúng là hắn đã chết thật chưa...

Qua lớp quần áo trên người kẻ đang nằm bất động dưới đất kia, trông hắn giống một gã công nhân cần mẫn trong nhà xưởng hơn là một tên lính phải chém giết nhau ngoài mặt trận. Hắn nhỏ bé, gầy gò, tóc màu hung... Khắp người hắn còn dính đầy mùn cưa.

Tôi kinh hoàng.

Hắn là cha của hai đứa trẻ ở ngôi nhà đang cháy đằng kia? Ôi, cái xương mọc!

Than ôi! Cho dù được mọi thiên thần của Chúa nhân hậu từ bầu trời thăm thăm kia sẽ xuống đây để an ủi, tôi cũng chẳng thể nào tin rằng điều tồi tệ và xấu xa kia đã không xảy ra. Từ ngày đó cho đến hôm nay, con tim tôi đau đớn, tâm hồn tôi chỉ biết tới đau khổ và dằn vặt... Tôi đã cứu sống những đứa trẻ và giết chết người cha của chúng..."

Jóska dừng lại. Mọi người đều im lặng. Hình như ai nấy đều đang mãi theo đuổi những suy nghĩ trong sâu thẳm tâm hồn mình.

Jóska thở dài. Rồi anh thốt lên trong nỗi buồn vô hạn:

- Mẹ thân yêu ơi! Đáng trọng biết bao những con người dũng cảm. Song chiến tranh... Trong chiến tranh, người ta không còn cảm nhận được gì nữa. Những phát đạn như những cú đốt của bọn ong. Và thế là hết... Nhưng tiếng khóc của những đứa trẻ, không bao giờ tôi quên...

HẾT